

Leverance til biogas – er det en forretning for landmænd?

Med energiforliget i foråret 2012 blev mulighederne for at etablere nye biogasanlæg forbedret betragteligt. En pulje Promilleafgiftsfonden for landbrug med anlægstilskud blev uddelt i december 2012, og tilskuddet til den løbende drift blev hævet, men er det en god forretning og for hvem?

Intentionerne med at støtte biogasanlæggene er at anvende husdyrgødningen fra dansk landbrug til at bidrage til forsyningen af vedvarende energi. Anvendelsen af husdyrgødning til biogasproduktion giver et meget flot CO₂-regnskab, og husdyrgødningen repræsenterer en ressource, som bør udnyttes optimalt. Gylle fra svine- og kvægbrug repræsenterer størstedelen af den husdyrgødning som findes i Danmark, og det er gyllen som er basis for stort set alle de eksisterende og kommende biogasanlæg. Men gylle er meget forskellig, og der er en række forhold, der er nødvendige at forholde sig til, inden man beslutter sig for at levere den til et biogasanlæg.

For økonomien i et biogasanlæg er det af afgørende betydning, at der er et højt indhold af organisk materiale i den gylle, som skal behandles. Der kommer aldrig økonomi i at drive et biogasanlæg baseret på tyndt gylle alene. Derfor har flere af de eksisterende biogasanlæg en afregningsmodel, hvor kvaliteten af gyllen tages i betragtning, når der laves aftaler om levering af gyllen. Denne type af afregningsmodeller vil også blive anvendt, når der skal etableres nye biogasanlæg, hvorfor det er nødvendigt at være opmærksom på, hvad der står i disse aftaler, og hvad det betyder for den enkelte landmand.

Mange landmænd er ikke fuldt ud klar over, hvad f.eks. tørstofindholdet i deres gylle er, men de henholder sig til normtal for deres produktion. Det kan være særdeles risikabelt. Som et realistisk skrækeksempel kan man tage en landmand, som producerer 25.000 tons svinegylle pr. år med et tørstofindhold på 4,5 pct. Han tilslutter sig et biogasanlæg, hvor der kræves et tørstofindhold i hans svinegylle på 6,5 pct., og hvor der er en bod på 10 kr. pr. tons for hver procent, tørstofindholdet er under det lovede. Han vil komme til at betale **500.000 kr. i bod om året**.

Afregningsmodeller

For at tilskynde landmænd til at levere gylle af en god kvalitet, kan der indgås aftaler om leveringen der tager hensyn til forskellige kvalitetsparametre. Som minimum afregnes der efter mængden og tørstofindholdet, men der er et utal af muligheder for at tilføje yderligere kvalitetsmål som f.eks. indholdet af organisk stof og indholdet af specifikke næringsstoffer som N, P, K og S. Herudover kan der opstilles mål for nogle stoffer i gyllen, som biogasanlægget ikke er interesseret i at modtage.

Der er flere eksempler på, at der laves en afregningsmodel, hvor der tages udgangspunkt i gyllens indhold af tørstof. Et lavt indhold af tørstof straffes, mens et højt indhold af tørstof begunstiges med en bonus i afregningen. Nulpunktet for, hvor der hverken skal betales ekstra eller modtages bonus fastlægges, og dette kan variere afhængigt af, hvilken type af husdyrgødning, der er tale om. Der er set eksempler med nulpunktet for svinegylle på 6,0-6,5 pct. TS og for kvæggylle med et nulpunkt på 8,5-9,0 pct. TS (eller endnu højere). Afhængigt af bodens størrelse i afregningsmodellen betyder det, at det kan blive endog meget dyrt at levere gylle med en dårligere kvalitet end nulpunktet.

Foruden selve kvaliteten af gyllen skal der også fokuseres på, hvem der betaler for transporten, frem og tilbage og evt. mellem forskellige ejendomme.

Næringsstofferne

For biogasanlæggene er indholdet af organisk stof, som kan omsættes til biogas, af afgørende betydning for om biogasproduktionen vil være økonomisk rentabelt. For landmandens forretning er det måske af større betydning, hvad det er, han leverer af næringsstoffer, og hvad han får tilbage. Næringsstofferne i husdyrgødning repræsenterer heldigvis en meget stor del af den gødning, som det er nødvendigt at anvende til produktionen af afgrøder i Danmark. Der er god grund til at passe på dem og holde regnskab med, hvor de bliver af.

Ved behandling af gyllen i biogasanlæg opnås ændringer i kvaliteten og sammensætningen af gyllen. Det er ikke det samme man får tilbage, som man leverede. Det afhænger helt af, hvad der i øvrigt tilføres biogasanlægget af biomasser. En værdisætning af de næringsstoffer, der leveres og modtages retur er på sin plads.

Tænk jer godt om, inden I laver en aftale om levering af gylle til et biogasanlæg og få hjælp af de lokale konsulenter til at gennemgå en evt. aftale.